

По Росії.

До державного розпису на 1915 рік. Переказується, що міністерство финан...

Новий сисний одділ. Міністр внутрішніх справ подав у раду міністрів проект організації в г. Царицині сисного одділу.

На думку міністра все це вимагає особливої пильності й дбайливості з боку поліції; сучасний же штат поліції в Царицині такий малий, що ніяк не може задовольнити цих вимог.

На Бестунівських жіночих курсах. На видних жіночих курсах в Петербурзі встановлено нові правила для прийому слухачок в 1914—1915 шкільному році.

Позашкільна освіта в Самараці. Останнє чергове самарське губернське земське зібрання ухвалило доклад управи й асигнувало біля 100 тисяч рублів (відкриття низки народних читальниць, курсів, лекцій).

Ухвалено також однакову для всієї губернії регистрацію по народній освіті.

Одно кубло--ріжні птахи.

(Уривок з повісті.) (Далі.)

Безпешняне записував в купованих в Києві на прощі, поминальних грамотках панімаatchedного батенька, «дерея Павлія»: покійник був янгол для людей, царство йому небесне; а старезні діди, що зберегли ще в своїй ясній на старість пам'яті образ павлового батька—уніята, шамкалі з печі, що хоч «покойні» наші єгомось Максим, хай царствують, також люті були, а всьож мати Бога в серці, що мали—то мали: булаво!...

Та Грицеві мало було діла до селянських розмов, а що до фамиції Чернецьких, то вона ніколи не була йому дуже до вподоби. З родичів дружини, померших і живих, він знав лиш насміхатися: шляхетні, хе-хе, панки з крулевської псарні. «Два пани—одні птахи: котрий перше встане, той штани надягне».

Врешті, він ніяк не міг помиритися з настількиво думкою, що Чернецькі так «гармо-дармо» відступилися від своєї ділянки, і тепер, коли безпешнянські спадкоємці, Гліб і Олег, були вже дорослі, хоч і не боявся їх, а все раз-у-раз очікував від небожата якого підкопу: дядько їх знає, як там у них в голові думки... Тим часом стара теда, що жила в Авратині, в Миколаєві, і приїжджала до Безпешного лиш зрідка, щоб відправити парастас по чоловікові, сивові й свекрові,—сама, врешті, одійшла до рідних покійників. Отець Гриць заглядав, потім глибоко зітхнув і почув, як важкий камінь упав йому з плечей.

Літа, літа... сумно хитаючи головою, доводив він жалобним гостям і думав:—ну, хвалити Бога!...

І останню свідетельку замурували в родинній склепу, поруч з Максиміліаном, Павлом і Олесем.

Незабаром після похорону старої Чернецької, ще життя безпешнянської плебані не увійшло гаразд в свою колію після жалобних гостей,—отець Гриць одержав листа від Олега. Розпечатавши його ще в місті, на пошти, та на швидку переглянувши початок, дядько Гриць збагнув, що це—цілком зрозумілий вираз жалю з приводу смерті дорогої бабусі. Але вже влома, в своему кабинеті, уважно перечитуючи лист

Новий інститут завідуючих проекту відкрити в першу чергу 35 народних бібліотек-читалок. Бібліотекацями завідуватимуть спеціальні бібліотекарі з жалуванням в 600 карбованців на рік.

Особливу увагу зверне новий інститут на видання «Бюлетенів справочного бюро виділа народної освіти при самарській губернській земській управі». Бюлетені ці виходитимуть 4—5 разів на рік і міститимуть в собі відомості, необхідні для земських діячів по народній освіті. Уже вийшло два випуски бюлетенів. (Р. В.)

В управлінні петербурзької шкільної округи. Повідомляють, що багато з скінчивших у біжучому році приватні петербурзькі середні школи, досі не одержали випускних свідоцтв та атестатів зрілості. Цим особам, як вилімо, атестати видаються в канцелярії попечителя шкільної округи. На прохання скінчивших видають атестати, відповідають, що в управлінні занедаужав управитель канцелярії без підпису котрого атестата не можуть бути видані. Така відповідь викликає здивування і обурення, бо вже час подавати атестати у видаі школи. (Р.)

Ломоносівський інститут. Міністерство народної освіти склало докладний проект заснування Ломоносівського інституту. По проекту інститут має бути трохи інший ніж проектувала академія наук. Академія наук, задувавши заснувати Ломоносівський інститут в зв'язку з 200-літнім ювілеєм Ломоносова, хотіла надати йому цілком академічного характеру. По проекту ж міністерства, інститут повинен бути центром дослідів по питанням фізики, хімії та мінералогії. Проектується допускати до праці в інституті ті вчені не тільки з дипломами, а й без дипломів Городська (петербурзька) дума дала для цього інституту 12 тисяч кв. сажнів ґрунту на Васильєвському острові біля моря. На заснування інституту необхідно 2,700,000 карб. (Б. В.)

Жалування ченам синоду. Зважаючи на вказівки бюджетної комісії Державної Думи, що члени найвс. синоду одержують не однакове жалування, обер-прокурор синоду Саблер склав проект, по котрому для членів синоду заводиться таке жалування: митрополитів петербурзькому—5000 карб. на рік, московському—4000 карб. на рік, київському теж 4,000 карб. на рік, але тільки за той час, коли митрополит братиме участь у засіданнях синоду; єпархіальним владикам (всех їх сім) разом 24 тисячі карб. на рік також само за час присутності їхньої на засіданнях синоду. Загалом на це Саблер прохає 29,800 карб. на рік. (Б. В.)

Всякі звістини. Депутати соц.демократи Петровський і Шагов по тепправ Маклакова увільнити їх від переслідування охранными.

В технологічний інститут в Петербурзі цього року євреї не будуть приймати.

В Петербурзі арештовано голову товариства «Джерело світу і знання».

Маленький фельетон.

У ВАГОНІ.

(За Виборим Макошиєнком).

Тісний, задушливий вагон дачного поїзда. Престрашена мішанина «племень, нартій, состояній».

Край відчиненого вікна двоє дачників—пан і пані, як видно з розмови, не тутешні.

— Ах, какой красивый городъ. Никогда не думала, представьте,—оглядаючи у вікно панораму Києва, говорила пані.—Пыли только много: улицы, кажется, не поливают, что ли?

— Да... воты нѣтъ, если не ошибаюсь,—відповідає пан.—А городъ, дѣйствительно, прекрасный. Вотъ только къ людямъ не привыкну. Русские, а говорятъ—ничего не поймешъ.

— Да неужели?—сміється пані.—Честное слово.

— А я, представьте, прекрасно все понимаю.

— Ну-у, уже и прекрасно. Сознаться, что и вамъ трудненько бываесть.

— Ничего подобного! Да вотъ слушайте: сейчасъ заведу разговоръ съ кѣмъ-нибудь изъ этихъ бабъ.

— ..Я чим-дуж вид того, а він така за мною,—розповідає сусідкам одна з перекупок,—наздогнав осоружений та як телепе мене по потилиці—так усі мої сунці й полуниці й роспалались.

— Что? поняли? О чемъ они?—Зацікавився й пан.

— Позвольте, я сейчас,—відповідає, не повертаючи голови, пані.—О какихъ то сунцахъ и пальникахъ... хлѣбъ такой: это у Гогиля можна встрѣтити.

— ..Очутилась оце тільки на вокзалі,—розповідала далі перекупка.—Отакій анциболот...

— Какъ ты говоришь, тетка, очутилась на вокзалѣ?—перепитую пані.

— Еге, без пам'яті, кажу, бігла. Досі в'їзи болять, ніби кілок хто забив.

— Гдѣ забылъ? кто забылъ? — Та городовій-же... на вулиці.

— Ага, понимаю: городовій забылъ зотъ... какъ его... килোকъ, ты вяла его, онъ за тобой погнался и ти очутилась на станциі?

Перекупки переаирнулись, нічого не розуміючи.

— Вон, виходить, для безпорядку погнался,—пробував пояснити пані палиця дядько,—какъ значить вона продала в неподходящій місці...

— Что продала? — Сунці-ж теті самі й полуниці.

— Позволь... Что за страннныя слова? Ну, палицы я понимаю, но при чемъ тутъ сунці?

— Бо такі палицими я и не торгую,—пачала знов перекупка.

— Какъ же... ты вѣдь сама говорила, что палицины распылились?

— Полуниці, пані, а не палициці. Перекупки зарегаотались.

— Какая-жъ разница? — Знов регіт. У вагоні гутірка стихла і всі звернули увагу на наших бесідників.

— Яка разница?—сміялась перекупка.—Та ви шож, пані, глузуете а мене, що таке питаєте?..

Пані тільки кідкала очима.

— Бросьте, Марья Ивановна,—порадив охотій до розмов пані її сусіда. Ничего не выйдеть... Своестережлив й.

По Україні.

У Києві.

Пам'яті А. П. Чехова. 2 юлія в день 10-ліття А. П. Чехова київське громадське зібрання «Вѣстникъ Знанія» уряджав реферат і вечір присвячений пам'яті письменника.

Перевод професора. Ординарного професора варшавського політехнічного інституту доктора мінералогії Луцицького переведено у Київ професором університету. св. Володимира по кафедрі мінералогії.

В університеті. Міністерство повідомило попечителя київської шкільної округи про призначення на осінь цього року юридичної державної комісії.

Про прославлення мощей святителя Павла у Києві. По постанові синоду складено спеціальну комісію, під проводом митрополита Флавіана, при участі одного з викарів київської єпархії. Комісії доручено зробити досліді про чудеса, по молитвам Павла митрополита Тобольського, мощі якого вирішив прославити синод.

Нова колія демієвського трамвая. Вчора на Демієвці почалась будівля нова колія трамвая на Китаївській і Демієвській вулицях.

Городські вибори. Вчора в статистичному бюро київської городської управи почались роботи по складанню списків виборців у київську гор. думу.

Рострата в союзницькому кооперативі. У Києві одержано звістку з чуткою про те, що в білоцерковському ошадному товаристві рострачено 50,000 карб. На чолі товариства стояли союзники.

Авіаційна катастрофа. В 3ій авіаційній роті у Києві одержано телеграму, що коло Одеси в Очаковій розбився военний авіатор В. Н. Єсипов. До Одеси Єсипов служив у Києві.

Присутстві по гор. і земським справам постановило переслати у міністерство прохання тарашанського земства про позику 100,000 карб. і города Київського про позику 6,000,000 карб. з гарніми резолюціями. Далі присутствіє вирішило передати в сенат скаргу гор. голови на присутствіє, яке не затвердило асигнування 1,000 карб. на дім Пирогова.

Призначення Б. Д. Нашкарева. По чуткам, що надійшли у Київ, бувшого київського віце-губернатора Б. Д. Нашкарева призначено холмським губернатором.

Земські вибори. На бувшому вчора засіданні київського і уберського поземських і городських справам присутствіє було розглянуто коло 20 скарг виборців на неправильності у списках у тарашанському повіті. Скарги ці усі одкинуто.

Городська шкільна сан-торія Недавню у с. Малютинці почали будувати санаторію для гор шклярів. Санаторію буде збудовано на 500 душ і буде вона коштівати 67,000 карб.

В комерційному інституті. В канцелярію інституту надійшло вже 539 прохань від осіб, що хотять вступити в число студентів. Число вакансій ще не встановлено, але нових слухачів приймуть не менше 1,500 душ. Обов'язки директора інституту виконує тепер проф П. Р. Слезкин. Прийом у директора відбувається що дня з 11—12 г. дня. В інституті з наказу міністерства відкрито прийом осіб, які скінчили середні школи на Балканах і томський середній політехнікум.

Загальноросійський перепис. У київського поліціймейстера 30 юлія відбулась нарада в справі перепису у Києві. Перші списки про доведолодіння зроблять околочні надзирателі.

Вісти з краю.

Громадське життя.

Репресії на газети. В Одесі в газетній експедиції Вольфсона і в газетних кіосках в зв'язку з продажем робітничих видань зроблено труси. Труси були даремні.

Забастовки. В Одесі забастувало кілька майстерень механічної обuvi. Вимоги—покращання умов праці.

Арешт фабриканта. Кременчуцького фабриканта Рабиновича арештовано за те, що ніби підпалив свою ж власну фабрику тую юну, перевезено для освідчення здоровля в Полтаву.

Абсентеїзм виборців. На з'їзді одностатків-поляків в Проскурві, на Поділлі, з тридцяти ценозників ніхто не прибув. Вибори не відбулись.

Арешт редактора. В ночі 30 юлія в Одесі арештовано редактора «Одеских Новостей» Самокатова для одбування присуженого суд м року кріпости.

Пошесть хо-ври. Слабування, що склаються на холеру, з Кам'янецького повіту перекинулись на гаїсєнський і брацлавський повіт. Число не певних слабувань у вінницькому повіті сильно збільшилось. Губернська земська управа командувала туди спеціаліста-бактеріолога.

Судова справа. В Чернаському окружному суді (на Київщині), розглядали справу селянина Єреміної (простої, неосвіченої людини), котру обвинувачували в тому, що вона робила заміжним жінкам та вагітним діткам «викидиші».

Останніх вна зробила більше шось сотні і багато з них закінчилось прикрими випадками—смертю жінок то-що. Суд присудив Єреміну на 2 роки і 4 місяці в острог.

(Власн. кор.)

Пароходство по Дністрі. Уже давненько піднято питання про те, щоб пасажирські пароходи по Дністрі ходили од Ушиці до Хотина. Пароходчики уже згодились улаштувати правильний рейс до Хотина та тільки виникла суперечка за освітлення рейса. Коли казна згодиться взяти на себе витрати на освітлення, тоді негайно підуть пароходи.

Екскурсія. 23 юлія з містечка Ягорлика, на Поділлі, вийшла на Кам'янець екскурсія, що робила вчені досліді над флорою, фауною та геологичними породами берега Дністра в межах Поділля. Наслідки цієї екскурсії досить гарні. Незабаром праця цієї екскурсії буде надрукована.

(Вл. кор.)

Скинуто з посади. В канцелярії

ко, чуєш? Хто ж видав отак, сидячи... — Ммм... ні, ні... н'ма часу... робочі... хррр...

А на току тим часом урядував Ониско: — Гей, скарей, гей швидчей, поспішай!

Прокинувшись зо сну, отець Гриць вивів квартиру квасу й подався на тік. Ще завидявши його на ганку, Ониско заплював на долоні цигарку, що була більше з паперу, як амахорки, і з лютотою строгістю закривав на цілу плебанію:

— Скорей, роб'ята, дубило вашу ма! А—ну!

Ціпа справді заджмухали частіше, а дівчата забігали швидче. До клуні поволі наближався панотель господарь.

Досвідченим оком кинувши на роботу й побачивши, що тут все йде своєю дорогою, отець Гриць нагримав трохи на Ониська, щоб не курив на току, і в прегарнім настрою подався на город. І тут було все гаразд: робота кінчалася; мішки були повні; гроші одержано. Прийшов Сруль.

— Ну? — А я таки буду прснити батішку, щоб міні збавили хочъ тих скілька грошей...

— Хе хе!.. І де ж то видано, пане Сруль, де то чувано в світі, щоб хто коли «збавляв» гроші,—жартував отець Гриць:—гроші—свята річ, «збавляти» не можна, хе-хе...

— А я таки буду просити, пане-батішко... Адже ми—сусіди, нам тражити по-сусідськи. Або я чужий, не знати, звідки? Я ж тутешній, нам тражити вкупі чи ні? Добра купа, нівроку!

З фільварку принесли газети й листи: «Церковныя Вѣдомости», «Епархіальныя Вѣдомости», «Лучъ»... Пакети: від благодичного, від старо-вола, з богослов... Лист! Від Толя. А ну-но, що пише смнаш,—і отець Гриць роздирав конверт...

«Дорогіє родителі! Найпрежде спешу уведомити вас, дражайшій папаша, що ваше дело о побоях дяку Верещинскому в консисторіі произведеномъ прекращено...» Але про не отець Гриць уже знав. Далі: «затем вторая не менее приятная новость,—дело о продаже нашего дом-церкви, несмотря на находевіі егоя

В дванадцятій годині робітники подуднали, методично вкладаючи смажену капусту, отірки й мед, а панство обідало.

Вихиливши добру чарчину, отець Гриць любовно спинався до керченського оселедчика, озброєного гострою цибулькою та вареною бараболькою та червонястим бурячком, политого оцтом та свіжкою квостою олійкою з власних совишників... І аж коли в тарілці лишалось як найменше, бо в отцо-олийній ріді лиш де-не-де моки висмокотані голки оселедцевого хребта, Ізель, котявущи ще пів-чарочки, побожно брався до ріжноманітного пісного борщу. Чого тільки тут не було: і бурячки, і листя капуста, і продов гаста квасолька і гриби, і рибка з власної сажанки, і помидори... Пахощі тої розкоші стріляли в ніс, доскотали в горлянку й розризували слини. Ізель поведеньки, щоб як найдовше протягнути стан попередньої насолоди, набрав собі стільки борщу, аж береги купалися й захлестувалися криса.

Врешті починав їсти. Ів мовчки, уважно, шановно, пригортаючи бурячок до бурячка, пелюстку до пелюстки, не минаючи що-найменшої кришечки. Коли траплялось, що Гляся під-час тої меси ставила чоловікові яке питання, лишав його без жадної уваги доти, зким не вычистить тарілки до решти; коли ж питання було надто поважне, се б-то обходило справи кишені, Гриць позитивно або негативно мотав головою, а взагалі стояв на тому, що всякі розмови під-час їжі ні до чого: за двома, мовляв, зайцями пожевається—жадного не зловип. По першій тарілці йшла друга, так само пона по береги й так-само солодко-принадна, і знов мовчки, пристойно й широким... Потім—смажені лянки й карасі; далі—запикана бабка з свіжими вареннями і, врешті, «потребление» всіх—що лишилося на столі шматочків і кришечок. По всьому тому голова непеременно хилилася додолу, оці заплилася, рот розчинявся і де-далі починав випускати струмені згуків, спершу тихих, немов сором'язливих, отім сміливіших, шипучих і свистячих, і, врешті, ідальня сповнялася приголомшующим хропінням, аж шибки тремтіли...

Даремне Гляся, раз-у-раз умовляла: — Гримую, лягай, люблю, на побі-

друге та заирмітивши серед старанно виведених літер його число 50р0, дядько Гриць встав з-за конторки, підійшов до наложу, що стояв в кутку під образами, найшов там серед омолотованих пулярес а окудари й, озброївши свій яструбовий ніс знов сів до конторки і вп'явся шклянними очима в ливне, але заразом давню сподіване число: ось воно! Потім почав читати ще раз, в кожній літері, в кожному слові вишукуючи потайний підкоп: «...а, жениться... так, так... на Раїній, о, так-так! Реверс, хе-хе... п'ять тисяч, хо-то... наді, хі-хі...» Что же касается остального, то умоляю Вас, дорогие родние, по мого... ха, ха, ха, ха!...

Дочитавши листа, дядько Гриць пильно перевіряв себе, чи може він, не кажучи про вдоволення Олега, навіть не відповідати йому...

Так, підком може. І лист було сховано «під спуд», без найменшого оголошення його змісту навіть перед Глясею.

— Гм... дві з половиною тисячі! Бач: клігер-Мошко. А цього—не ласка?

І дядько Гриць, склавши відповідним способом три пальці, запропонував їх «спудові», під котрим спочивав лист захопленого днівального...

Осінь. Отець Гриць вже впорався з хлібом: перемишав його з торішнім (трохи поцвілим або потрубленим) і, по досить добрій ціні продавши його власниським купцям, таким способом «обшахрував жидя». Торкі були погані ціни, а в безпешнянського панотця аж трицять засіки від зерна. Тепер «все пішло по мішках», як каже Сруль. Даремно він клопочеться перед «отець батішкою», щоб той post factum бодай хоч трошки зменшив ціну; він придивився аж у Бардичеві, як повіз продавати, і його там мало не посадили.

— Такий мав клопіт, нехай Бог боронить!

Отець Гриць лиш посміхався собі над Срулем та потараючи від задволення й першого заїмку руки, молодив ярину.

В просторій клуні, вистроївшись один проти одного, ритмично джмухали слизкими ціпами всім молотників. Джму-джму! Джму-джму!

Ціленькі чепурні снопи спершу порскали на всі боки важким зерном,

потім, розшарпані білками, відкидали колючий, і, врешті, ставали курною безаформеною купою соломи, яку раз-у-раз дівчата наймички виводили на тік. Спрямую силою напирали вони на куряву—солому, скляючи її в скирту, а молотники розкидали все нові й нові снопи, такі самі ціленькі й чепурні, що незабаром ставали хаотичною купою.

— Джму-джму! джму-джму!.. Робота горіла. На дворі було хмарно й трохи вітряно. В теплій «духовій» шапці й биранковім підрашнику, отець Гриць, кепкуючи з Сруля, прохожався коло клуні, заглядав до молотників, підхохочував дівчат. Серед робітників був і зртем: женив другогосина, отже робив за харчі. Решта—два женихи, інші—послухачі за потрапу чи там за образу, і лиш двоє за гроші: по золотому з десяткою.

— Е, с, чего там балакаеш, сину... роби, роби... промовляв отець Гриць, і лагідний настрій не покидав його ві на хвилину.

На городі орудувала паніматка, або, як називали її по за-очі безпешнянськоревики, «Ланерка». На чорній площі безкрайного городу ось і там сіріли високі, повні бараболі мішки. Ониско й другий наймит, Омброс, двома воями спотикалися по ямах та грудках осіннього городу, завдавали один другому мішки і, після паніматчиної перевірки, вели їх до складу сусідньої горальні, до сільської корчми. В кутку города лавя дівчат кінчала копати. Перед ними, неначе вахмістер, стояла паніматка, і хоч мало не всі дівчата були або молоді або дружки, отже були на послушанні, проте паніматка не давала їм стояти а ні трохи: що з того, що не беруть грошей; зате харчуються, їдять аж тричі на день.

— Палазо, сердце, не стій; копай, голубко: день не стоить... — Еге, ти, ти! Чого став, голубе, чом не робиш... Тож через тиждець сам господарем будеш, а коло роботи стойкинеш!... — нагадував на току отець Гриць:—як звикнеш коло чужого, таненьки й коло свого ходитимеш...

— А таки-так, мовляли, прошу отця,—стверджував Артем. Джму-джму! Джму-джму! джму-джму!..

чернігівського губернатора недавно викрили де-які злочинства. Як при ступлено було до обривування діяльності канцелярії, то зразу знайдено розрату на скілька тисяч карбованців та інші злочинства, до котрих був примішаний правитель канцелярії п. Яригін—ватажок чернігівських „націоналістів“. Цими днями о п. Яригіна скинуто з посади правителя канцелярії і, як ходять чутки, його буде віддано під суд. На місці п. Яригіна призначено вже нового правителя канцелярії. (Вл. кор.)

Година та врямай.

Гряд. В Костополі на Чернігівщині гряд нароби багато шкоди городній і хлібові на полях. Гряд був великий і ростанув тільки на другий день, пролежавши на землі 15 годин. На полях, де гряду не було, сподіваються доброго врожаю.

Гарна година. В Зміївському повіті, на Харківщині після великих, мало не шодених дощів година етала гарною. Сіна вже покошена, багато тільки ще в копицях,—не всіліли зволити, як підоспіли жнива. Косять і жнуть жита. По степу вже густо заряблили копи. Навкруги Чугуєва і сел Малинівки і Маслівки, од дощу і од вітру повилгали хліба і дуже трудно косити. Урожай хліба добрий, грна й городина. Невідомо які будуть багатини. Сподіваються середнього врожаю овочей. Ягід і слив дуже мало та й дорогі вони. (Влас. кор.)

Жнива. В Узинській волості на Київщині жнива почалися з вівторка 24 юнія. Жнуть жита. Спіють пшениці і ячміні. Як не буде дощів і хліб збереться як слід, то можна буде сподіватися доброго врожаю. Але тепер саме стали перепадати дощі і подекуди заважають жнивам. (Вл. кор.)

Дощові зливи. В так званій „руській Буквині“ (частина хотинського повіту, що прилягає до Буковини закордонної) маю не щодня йдуть зливи, які роблять людям багато шкоди. Опе 27 юнія дощова вода геть арунувала село Рухотин, що розкинулося в межиріч'ях на березі Дністра. Вода позносила хати, клуні, хліви, повикорчувала сади, забрала худобу, птицю і повнесла все в Дністро, і де перш пішло в зелені садах село,—тепер там все спустошено, і тільки лунає плач та стогін людей, що лишилися старцями. (Влас. кор.)

Жнива. В Кам'янському повіті (на Поділлі) уже жнива. Урожай гарний. (Влас. кор.)

Злива. Вночі на 26 юнія в селі Рухотині та Перебійківцях, Хотинського повіту, була велика злива. Вода позносила з ліса дрова в Дністро і вони попливли вниз. Чимало й плотам вода наробила лиха. Тейж ночі вода забрала з Ісаковецької пристані два плоти і люди половили їх аж у селі Баншині, кам'янського повіту. (Влас. кор.)

Всякі звістки.

Пожежа. В селоді Лиман, Зміївського повіту, на Харківщині, в огні загинуло 44 хати.

Виявилось, що купка дітей, забравшись до клуні, так добре гралася, що підпалили клуню, а від неї огонь перекинувся й на хати.

дома, на частновладельческой, т. е. на нашій землі, по слову стоначалка Букоємського, за дшерю коєго я в сей целі вренєно прудурід, посуваєтє настолько, что не сегодня—завтра вопрос будет решен в прїятном для нас смысле. Оце то — справді „новості“! І отець Гриць, скільки не читав далі, раз-у-раз вертався до цих милих рядків: от-так новина! От би збути перкий дїм і жити в йому, як і живе-мо, й грошки в кишені. Добро!

Так, шасливо й навіть радісно, мннув день. Намолотили силу, бараболо викопали й звели; Сруль, хоч під страхом Оніська, але вичапився; дяк Верещинський „посрамлен“, про що ясно свідчить і пакет від благочинного. День прошед, благодарю Тя, Господи. Смерка... Але хто це вїзжає в браму?... Кові... карий і буланій! Не вже з Авратинівки? Так, з Авратинівки на козлах—Микола. Ото робота... Але що це? Яксь пани: он, в кашкеті з ковардою і... офіцер!

А, вештасть... Тим часом бричка, стукнувши об порг брами, скрунула по-за газон з молодих ялинок й підкотилася до парадного ганку.

— Ач, не аби як: навростає до парадного...

Идучи з подвірря до огрудку, отець Гриць довго відчиняв фіртку, нашивку силкуєчсь зміркувати, щоб взяти відповідний тон, поставу, походу і т. и. Збагнувши, хто й по що їде, він повільно, стомленою ходою посунув до ганку. Молоді гості стояли вже на цементових сходах, чекали й привітно всміхалися. Отець Гриць придивлявся, не пізнав... — Ухвалити небожата й торкнувши один другого, взяли серйозну м'ну; кхе!.. кашлянув басом офіцер...

Отець Гриць приступив ще ближче і повен широго задивування, вдивлявся в гостей.

— З кем імею честь... промовив, врешті, знесиленим, майже хворим голосом.

Офіцер, ледве стримуючи молодий регіт, дуже офіційно і елегантно під коварко руку й робленням басом відрепортував:

— П—педучик Олександр Чернецкий!

Другий гість, з копицею кучеря-

За „ворітну“. Не що давно поблизу хутора Пришиба, Миргородського повіту, на Полтавщині, сталася така подія. Заможна вдова Дійникова оддавала свою дочку заміж. Грали весілля. А тут є звичай брати з молодого, коли він приїздить за молодого, ворітну,—могорич. Не одступили од старо-давнього звичаю й тут. Приїхав молодий. Хлопці почали вимагати ворітну,—молодий сперечався. Вийшла з хати весільна мати і почала давати хлопцїв. І за це, п'янений парубок Ів. Дійник, ні з сього ні з того ударив її ножем і зарівав на смерть. Ніхто такого не сподівався і не придержав його. В купі з весіллям стався похорон. А Івана арештували і тепер він сидить в Зінківській тюрмі. І вся ця страшна подія з п'яних очей—одній смерть, а другому тюрма, або й каторга. (Влас. кор.)

Вбивство. Страшне злочинство трапилося цими днями в с. Сигнаєвці Черкаського повіту, на Київщині. Селянин Михайленко оженився недавно на дочці старого діда Криштєпи і оселився в хаті у тєстє. Між останнім і зятєм почалися скоро сварки і тєсть раз одмовив, що не дасть зятєві землі, а продасть її та піде жити в город. Це так стурбувало Михайленка, що він вночі накинувся на тєстє й задушив його. (Влас. кор.)

Шукать руди. В цьому році на півдні Київщині в Чигиринському, Уманському та частині Черкаського повітєх) почалися геологічні роботи—з метою знайти залізну руду, котра по певним відомостям—лежить тут в землі у великих розмірах і годна для промисловости. Шуканне руди веде Черкаський штейгер Тубальов.

Звучання. Цими днями в Борані (на Чернігівщині) трапився такий випадок. В міське волосне правління зайшла селянка Саєнка, котру бувший в волості п'янений староста Шурубуря захопив в оберемок і потяг в холоду, де став над нею знущатися. Дякуючи сторінним людям, котрі почули на вулиці галас Саєнки і прибігли в волость, стурбовану, бувшу вже неперитомною, жінку вирятували з рук старости. (Влас. кор.)

Нещасний випадок. З Веселих Тернів, на Катеринославщині, нам пишуть. 25 червня цього року на Катеринославській залізничній перерізало невідомого чоловіка. Як свідчать ремонтери, котрі робили ремонт,—цей чоловік ішов залізницею на Калачевську станцію. Підійшовши до їх, він попросив закурити, потім, закуривши, він рушив далі і одійшовши од їх сажнів на 15 сів на рельсі. Тим часом надійшов поїзд і перерізав його! (Влас. кор.)

Галичина.

Що роблять серед літньої спеки дачники на Галичині. Українсько-галицькі дачники на Гуцулівщині і серед диких соснових лісів над Прутотом, серед літньої прикарпатської спеки, од якої Реомюр підкакує до 26 градусів—потрапляють знайти вид свійським громадським інстинктам. За ініціативою п. Мирона, засновується

вого волосся під формним церковно-учителським кашкетом, стримано усміхався...

Всміхався все ширше та ширше, ар був, врешті, так само, як і брат.

— Студент семінарії Глеб Чернецкий!

— Аааа!—затягнув отець Гриць і тязко закашлявся—кхе, кхе, ех—кхе... хвалити Бога, слава Тобі Господи, що... імено от, ех—кхе!

Довелось таки, хвалити Бога, побачитися.

— Що це ви так, дядо?

— Ох, погано, імено погано...

— І отець Гриць лиш махнув рукою.

Почалося цілування...

Коли увійшли вже до передпокою і скинули верхню одж, то виявилось, що, мовляв, взялося все оце по смерті Надюші. Так, після її смерті... Пішло, каже, як „з петрового дня“ і болєзні якісь, і дячсько збунтувався, прости Господи, і невржай за невржаєм, невржай за невржаєм, Господи Боже мій! Імено, що такі невржайности, такі бедствія...

В простодушного Глоба, що давно не бачився з безпешнянським лядьком і ось зараз сподівався зустріти його веселим, як бувало колись,—уста стяглися в серйозну, спочуваючу м'ну: бідняка старий...

Але Олег відразу збагнув до чого ведеться і, увійшовши до витальні, потираючи руки, конкерським звичаєм весело заспав:

Ой—ой, хто-то будеть бедной,

Ой—ой, чьось то дело—дрань!

І замість Раї, згадав свою „тимчасову“ любку, мамусю—полковницю. Як то вона мається тепер там, в Лодзі... Мабуть не дуже гуляє без „Оленьки Чернеценьки“. Дарма, нехай посумує трохи: тязвіше покохає... І спритно скрунувши „налево—кругом“ та приокнувшись перед дядьком закаблукками, глузливо—спочуливо запитав:

— Тек в чьом дело, пачтеннейший дяденька? Бедствія все, бедствія?

— Ов, бедствія, імено шо бедствія, кхе—кхе—кхе, ех—кхе!..

Юр. Стримаський.

на курорті Дора українське казино при місцевій чит. „Просвіті“. Це казино має агрутувати всіх укр. „літників“, а окрема підготовила ряд популярних викладів для Гуцулів. Перший такий виклад відбується вже в найблизшу неділю. Буде реферувати Микола Курцеба на тему: „Що таке газета“. Незабаром буде Дора святкувати ювілей Шевченка, в план якого входить також висипання могили і поставлення пам'яткового хреста на однім з менших верхів гір в Дорі.

Село прокинулось.

(З підслуханих розмов).

Я їхав на село.

Тривожні почуття охопили мене, коли поїзд наш од'їхав далеченю вже від великого міста і почав обминати маленькі, закриті Богом і людьми станції, де життя починається разом з приходом „пасажира“ й замирає з останнім його гудком.

Я давно був на селі, тож не дивно, що скоро ми наблизилися до тої станції, від якої ще треба було верт 30 з гаком іхати кіньми, серце мєе все тривожніше билось в грудях, наче я мав зустріти якогось свого близького приятеля після довгої розлуки.

Раптом я почув уривки стриманої, очевидно, але гарячої розмови. Балакав якийсь тенор, переконуючи когось з запалом і енергією.

— Не кажіть, не кажіть!.. Село прокинулось. Там, де ще так недавно панувала безпорадна темрява—тепер почалося життя многобарвне й цікаве. Той селянин, що пропавав розум свій і добро в потайному шинку потай від жінки, або вкупі з нею, став розумною людяною, котра намагається використати все, що можна, щоб піднести й свій добробут і життя громадське...

Я знаю, ви хочете фактів. Гаразд, маєте їх.

Візьміть хоч би кооперацію. Візьміть цю могутню силу, що зросла на селянських ґрунті так пишню й оповила „се сільське життя тисячами галузок! Ви одмахнете від кооперації, бо не вірите в силу її. Ви хочете сказати, що кооперація—це звичайна крамничка, яка більш свідчить про комерційний хист селянства, ніж про якийсь вищий рівень його розвитку. Але тут ви, як і інші пєсимисти в кооперації, забуваєте, що кооперація дієсно крамничка, але така, що борється з експлоатацією й утворює громадський добробут.

Ви розумієте—громадський добробут!..

А це значить, що село ввійшло в процес активного громадського життя, що темний сєлок став уже громадянським...

Я не почув дальших слів, бо в вагон увійшло скілька нових пасажирів, серед яких молода жінка зацїткувала дитину, що бєчала немов різане поросло.

Поїзд рушив і я з цікавістю слухав дальшої розмови.

— Творча сила селянства показується все яснійше й дужче. Збільшуться актив села, але збільшуться й контривале відношення його до того матеріалу ідейного, що йому киває інтелігенція. Ви пам'ятаєте ті часи, коли досить було кинути гасло „землі“ навті без абстрактного дєлатку „й волі“, як за нами йшло селянство, що кипіло непереможними бажаннями „землі“...

Але тепер... тепер такий клич не потягне са собою маси—тепер дайте селянинові щось обґрунтоване, певне й не істеричне. Істерія—не треба. Треба спокійної, але упертої й нестримної боротьби.

Бо селянин з темної істоти, що вмєє лиш м'яти шапку перед урядником та паном, або падати економію й вибивати „начальство“ кілком пєчєнки, перетворився в громадянина й недалекого той час, коли гордієвий вузол всіх клятих проблем сучасности розвяжеться могутньою рукою селянства...

Тенорок урвавсь і вилито ще сам був під вренженням своїх блискучих зворотів.

Хвилину тривала мовчанка й до тенорка озався трохи не оксамитовий голос „баритонального тенору“, як його скарактеризував музикальний рецензент.

— Мені дуже прикро розхоложувати вас і казати як раз проти того, що я так шир бажав би бачити на селі. Та що ж робити—правди нїгде діти, дарма, що вона очі колене...

Я лікарю вже давнєнюко на селі... тож мій трохи з-близька бачити сільське життя, всю ту еволюцію селянської психології, що Ви зветє її складною й цікавою, багатообіцяющею. Але ви знаєте, я люблю факти, факти, й факти!.. Тож і розкажу вам дві невеличких історії, які шо—правда не стосуютьсь безпосередньо до мого лікарювання, але дужа займали в свій час, та й тепер, мою увагу й можуть промовити де-що до ваших теоретичних міркувань про село... Одного разу пан-отець сусіднього села прислав по мене „на-рочного“, щоб негаючєсь їхав до нього,—мовляв, до зарізу треба.

Дорогою розпитував візника мого, що трапилося, чи не захворіла „матушка“ або полпівна?

Візник знехотя промовив:

— Всі там, хвила Богові, здорові, та от лиха година найшла—чорт народився.

Я аж підскочив од несподіванки.

— Як то чорт!.. ледве стримуючи сміх, питаю. Дивлюсь на дядька, чи не

жартує.. аж ні—цілком серйозно, трохи навіть похмуро давиться на мене.

— Та бачите.. ніби то жінка породила... Думали дитина родиться, покладали бабу до породілі. Все як слід. Коли ж вивосать від неї чорта, таки й справжнього чортяку... Ну, звісно—бабка занєсла в горід, закопала, щоб та чортячка сила згинула. Та не попи-тали бач, батюшки... А коли дїйшла чутка до нього, він і каже, що треба було молебня правити, а так, мовляв, як не ховай,—втече...

Дак оце приїхав пристав та будуть ніби то слідство робити...

— Ньо!.. раптом вивіривсь лядько на коней... Я не знав, що думати.

Родився чорт!.. легко сказати!.. Я на тисячу способів пояснав собі лєконичне, але в своїм роді стильне оповідання мого візника й не міг доміркуватися ні до чого певного.

У пан-отця я вже застав пристава, і ще когось з місцевої адміністрації, що смачно обїдали.

— А шо, звернувся я до батюшки,—дожилися до чортяків!..

Але пан-отцеві було не до жартів. Він стурбовано дивився на мене й мовчав.

Пішли робити „слідство“. Розкопали те місце, де була закопана „чортяча сила“ й нічого не викопали.

Юрба, що обступила нас зо всіх боків, з напруженням стежила за копаками й коли виявилось, що чортяки нема, тривожний гомін зашелестів у юрбі.

— Ой рятуйте!.. втекла... було до батюшки... оце так!..

Пристав переглянувся з своїм помічником по слідстві, але робити було нічого, чортяка втекла.

Ця подія дуже зацікавила мене й розпитувавши про подробиці я собі висписав всю цю історію з чортякою.

Нічого дивного немає в тому, що народилася дитина-почвара, нічого містичного нема й в тому, що труп її зник з городу—бабка злякавшись слідства викопала нічту, та й повсюк.

Нічого, підкрєслюю, в цьому дивного немає. Дивна лиш темнота люду, забобони його й певність, що такі дієсно народилася чортяка...

Але про це потім. Слушайте далі.

Коли ви будете коли-небудь в наших місцях, попитайте почтового дядька, шо вам покажуть, про Нечипора кам'яного. І вам розкажуть про дивну історію, яка, кажучи одверто, ще більше вразила мене, ніж історія з чортом.

Було це влітку, саме в] косовицю. Люде громадили сіно, коли насунули хмари й полив дощ. Звичайно вся праця селянська марнується, зводиться на нівець.

Отже пєй таки Нечипір, мабуть меткий був собі чоловік, побіг додому, взяв рушницю та й стрєльвав просто в хмари... в Бога—пояснюють люде. Одразу розвиднилось, люде взяли до роботи, думав був і Нечипір братись за граблі, коли почував, що не може зійти з місця. Наче земля всмокотала його в себе...

Кинулись до нього люде, почали одирати від землі—Нечипір плачє-благає щоб не одривали. Бачуть люде, а з-під ніг Нечипорових топчєтся кров... Раділи-раділи й ні до чого не дорядились. Так і лившись Нечипір в землі. Згодом люде обкопали його й разом з землею перенесли у село. Тут над ним збудували ніби повітку, щоб дощ не мочив і так він стоїть тут наче кам'яний!..

Лікарь помовчав і провадив далі.

— Ви хочете закинути мені, шо це не більш, як легенда, яких в народі живе багато.

Але слухайте.

Дивне в цій історії не те, шо Нечипір стрєлом з рушницї спинив зливу й скам'янів.

Дивне те, шо люде з певністю кажуть:

— Це в Бугаївці стоїть він, той Нечипір-кам'яний, шо в Бога стрєльнув—тридцять верст звєдсь!

Ви розумієте—в Бугаївці тридцять верст звєдсь!

Скільки надають вони цій історії реалізму!.. скільки віри в те, шо все так-таки єсть, як люде кажуть...

І от порівняйте обидві історії, шо допіру я розкавав вам і скажіть же мені по чистій совєсти—чи це не знаменитий факт, чи не характерне явище оця певність, шо чорт народився, шо кам'яний Нечипір стоїть „ось тутки—тридцять верст звєдсь“!

І вважаєте—це при школах, при проєсвітній праці немєсть, яка б вона там не була.

Я не знаю, але здається не помилюся, коли скажу, шо така сама темрява, тільки ще в більшій мірі, панувала й стоїт йому... Та інтерєсно те, шо село з цього боку очевидно дуже консервативне й коли робить якийсь поступ до так поволі, шо його непомітно зовсім...

А натомість бачити таку безпорадну темноту, шо всякі думки про піднесення селянського життя в'януть...

Ви кажете—село прокинулось—колийний темний сєлок перетворився в громадянина.. ой, ні—ще далеко до цих часів...

Кілька хвилин тягнулось папружене мовчання. Раптом почувалась запальна балакача тенора, але я не дочув того, шо він казав, бо поїзд наш спинився саме коло тої станції, де треба було вставати, наймати коней і їхати на село.

За кордоном.

Смерть російського посла в Білграді.

Така була воля випадку, щоб незабаром після ерцгерцога Франца Фердинанда загинув на території свого політичного ворога—в квартирі австроугорського посла в Білграді Гартвіг.

Так говорять про несподівану смерть російського посла в Сербії консервативна германська „Kreuz Zeitung“.

Гартвіг пив чай у австроугорського посла бар. Гизеля—балакав з ним один на-один з приводу Сараєвської події і враз почув себе погано. Коли по телефону викликано було лікаря, якому відчинив двері сам бар. Гизель, Гартвіг лежав уже мертвий на канапі—лікареві зосталося тільки законстатувати смерть од паралічу серця, на яке й раніш слабував Гартвіг.

У Відні ця смерть зробила величезне вражіння Загальний голос прєси той, шо тепер Австрія має одним ворогом менш, найнебезпєнєшим ворогом. Бо це був говорить „N-eue Fr. Pr.“ фанатичний прихильник панславизму, оскільки ідеалом останнього являється увесь слов'янський світ під кормигою Росії.

Бєрлінська „Tages zeitung“ вважає, шо для всіх балканських держав, котрі тягнуться до Росії, смерть Гартвіга тяжкий удар.

Але шо до європейського спокою, то тут вона буде чистим прибутком, бо це був один з найнеблагоулюблєних противників Австрії, а значить і всієї тридержавної спілки.

Як і всякий рєнегат,—каже одна з німецьких газет—Гартвіг був загорілим панславистом. А здійснення Балканської спілки, яка арунувала Європейську Турцію, яка не вважаючи на всі внутрішні перешкоди зосталася й надалі колодкою під ноги Австрії—це одно вже свідчить про великі дипломатичні здібности цього заклятого ворога тридержавної спілки.

В російській прєсі пригадують погляд на Гартвіга гр. Витте, який за російською дипломатією не визнає особливих талантів. Витте на запитання:

— Когож ви нарешті вважаєте справжнім дипломатом?—відповів:

— Гартвіга, але... вірте мені, Гартвіг ніколи не зробить справжньої кар'єри.

Але і на непомітному пості російського дипломатичного агєнта в Білграді Гартвіг зробився фактичним керувачем роботи російської дипломатії на Балканах. Він одна з головних пружин балканської спілки перед війною з Турцією. Він, здається,—автор свого проєкту Сєрбо-черногорської унії. Він, безперечно, брав активну участь і в тому клубку австро-сєрбських непорозумінь, які після Сараєвської катастрофи притягли до себе увагу цілої Європи.

Останні вісті

(Телеграми С.-П. Т. А. та власні).

Вбивство Гр. Распутіна. ПЕТЕР УРГ. 1. В Петербурзі досі нема певних відомостей про смерть Распутіна, хоча близькі до нього особи кажуть, шо він вже помер від зараження крові.

МОСКВА. 1. Ствержується чутка про смерть Распутіна; помер він від зараження крові.

ПЕТЕРБУРГ. 1. Газети подають такі подробиці замаху на Распутіна. Распутін йшов з синам на пошту. Жінка, шо вбила його, йшла слідом за ним і просила милостині, а потім, скористувавшись нагодою, вларила „старця“ гострим ножем в живіт. Распутін впав, а жінка хотіла втекти. Син Распутіна підняв її і одвів до волости. Негайно прибув з Тюмені прокурор Полуботок і слідчий Омєлянєнко і почали допит.

Виявилось, шо призвище душогубки—Гусєва, йї 28 років. Вона жила довго в Царинині і заявила, шо їздила потім за Распутіним слідом в Ялту і Петербург Гусєва заявила, шо Распутін лиха людина і вона мусила звинити над ним таку розправу. Слідство ведеться в великому секреті. Дім Распутіна вартують десятники. В церквах правля

Ясно для Вас
 Що купувати найвигідніше
ГРАМОФОН або ПЛІЕФОН тільки у нас
 Поручител. одпускає кожному з рострочк. платежа при малому задат

Торговий дім
ПОЛЯКІНЬ

КНИВ, 52 ХРЕЩАТИК 52 телеф. 45-09.
 Одділ: в ОДЕСІ, ХАРЬКОВІ й ХЕРСОНІ

НА СКЛАДІ ПОСТІЙНО
3,000 грамофонів і **50,000** пластинок

Краще, чепініше і дешевше ніж у нас Ви ніде в південно-західному краю не купите. Грамофони строго вивірені, виключно кращих закордонних фабрик

Вісімнадцять рубльові	10 р. 75 коп.	Шостидесяти руб.	33 р. —
Двадцять п'ять	15 р. 50 коп.	Сімидесяти	48 р. —
Тридцять	18 р. —	Вісьмидесяти	37 р. —
Сорок	23 р. —	Сторубльові	58 р. —
П'ятдесят	28 р. —	Стоп'ятидесяти	90 р. —

Ціни по-за конкуренцією. Допускається велика рострочка платіж.
 Величезний та найрізноманітніший вибір пластинок від 60 коп.
 Продаються з великою знижкою: піаніно гитари, мандоліни, балайки, гармоні, скрипки і ин. муз. ст.

слова гр. Вітте про «старця», який каже, що Распутін — надзвичайна людина.

Германська преса теж пише, що вплив Распутіна був дуже великий і разом з тим зазначає, що тільки в Росії така людина могла мати якийсь вплив.

Призначення.
 ПЕТЕРБУРГ, 1. Директором департаменту загальних справ міністерства внутрішніх справ призначено холмського губернатора Волжина.

Чутка про Саблера.
 ПЕТЕРБУРГ, 1. Річчя запевняє, що незабаром піде в одставку Саблер, бо сфери незадоволені, що він досі нічого не зробив з церковною реформою і утворив справи афонців, Гермогена і Людора.

Чума.
 ПЕТЕРБУРГ, 1. Чумна комісія оповіщає, що в селищі «Губа» в Калмицькому степу почалась чума. В селищі Арманське-Тебе 26 іюня померла жінка від чуми. В торбувській частині Киризького степу занедужало 5 душ на чуму. Всього в Астраханщині в 7 пунктах з 26 мая по 25 іюня померло від чуми 28 душ.

МОСКВА, 1. Чума підійшла до границі Самарської губ.

Помени.
 КОСТРОМА, 1. В Баранові, велизького повіту, згоріло 550 десятин корабельного лісу.

ВІТЕБСЬК, 1. В себіжському повіті — лісова пожежа. Вигоріло 200 десятин. Пожежу погашено. В річчювому повіті горить лісу і торфу коло 10,000 десятин.

САРАТІВ, 1. На ст. Ільмень згорів елеватор. Збитків 150,000 карб.

ЗА КОРДОНОМ.
 Греція і Турція.

РИМ, 1. На думку «Трібуні», війна між Грецією і Турцією — неминуха. Прибувши з Бриндізі офіцери стверджують цю думку. Турки викликали запасні 1891 року.

КОСТАНТИНОПОЛЬ, 1. Прибувши з Малої Азії російський, англійський і французький драгомени повідомляють, що з Малої Азії на прогрялі кілька днів виселилось 100,000 греків. З Пераграма виселилось 6,000 душ на протязі 3 годин.

АФІНИ, 1. Турки захопили два кораблі з втекачами і одвели їх в Кабурау.

На о. Інглосонісі, в Смирнській затоці, висадили турецьке військо і вбило 13 душ греків, серед них трьох хлопців і одного 85-літнього діда.

РОСІЯ І АВСТРІЯ.
 ВІДЕНЬ, 1. Офіціальна газета «Militarische Rundschau» повідомляє, що на російській границі Австрія збільшує кількість війська і жандармів.

Французький бюджет.
 ПАРИЖ, 1. Палата ухвалила бюджет більшістю 385 проти 137 голосів.

Албанський трон.
 БРЮСЕЛЬ, 1. Ходить чутка, що висовується кандидатура Роланда Бонапарта на албанський трон.

В Мексикі.
 НЬЮ-ІОРК, 1. З наказу Хуерти в Мексико розстріляно 230 душ.

В околицях столиці повстанці в кількох пунктах розбили урядове військо.

Ульстерські добровольці.
 КАІР, 1. Багато з тутешніх ульстерців їде в Ульстер записуватись в добровольці.

Подорож французького президента.
 ПАРИЖ, 1. Пуанкаре виїздить з Парижа в середу в Вівіані, генералом Бодемуленом, дипломатами і воєнними. В Кронштадт Пуанкаре прибуде 7-го іюля, о 2 год. дня. Ескадра, що їде з Пуанкаре, складається з двох броненосців, одного крейсера і 2 миноносців.

Театр і музика.
 — Трупа М. К. Садовського. Сьогодні в літньому театрі купельського саду їде вперше по відновленню п'єса В. Винниченка «Натусь».

Дописи.
 (Од власних корреспондентів)
 ЛИПОВЕЦЬ, на Київщині. Доля учителів церковно-парафіяльних шкіл. Тяжке в наш час життя учителів, а особливо учителів церковно-парафіяльних шкіл. Страшні утиски завідуючих і циркулярні повітового та епархіяльного шкільного начальства примушують відітати то в земські школи, то на дяківські посади, а то і просто куди попало аби тільки позбутись такого гніту. Зосталися на місцях тільки ті, що не мали ніякої змоги зараз же знайти собі яку-небудь ину посаду.

Така яма втеча учителів ц.-п. шкіл дуже налякала начальство. Воно затурбувалось, — хто ж буде далі вести по школах справу навчання дітей; закрити ж

церковно-парафіяльні школи неможна; вони повинні обов'язково існувати, звичайно хоч для одної форми але повинні обов'язково. Затурбувалось начальство і прийняло відомі вже («Світло», 1914 р. № 6) «енергичнія м'єри», щоб тільки затримати учителів на посадах. Було зроблено удар по кишені учителів, а це ж хіба не самий сильніший та страшний з ударів? І такий спраді удар поміг начальству затримати учителів на посадах. Але з того часу і начальство, і завдувачі ще гірше почали поводитись з учителями. Особливо це стало помічатись тоді вже, як скінчився шкільний рік, і учитель до осені стави неоподібні. Тепер з ними почали зводити, між иншим, і старі рахунки. Не велика би іше то була біда, що пан-отці завідуючі звертаються з скаргами на «своїх» учителів в «Одг'єленіє» як би тільки при розслідуванні і судови розгляді «злочинних» справ учителів останнім можна було сподіватись справедливости. Та в оцим випадку звертає на себе велику увагу назмірна суворість і жорстокість яких уживають пан-отці завідуючі школами в боротьбі не з ворогами тяжкими, а з учителями церковно-парафіяльних шкіл. А до як і низької; брудної арбіязковости доходить завдувачі в своїх переслідуваннях оцих учителів! Один з учителів раз якийсь при зустрічі (це було вже в самі кінці цього шкільного року) не пошукав свого завідуючого в руку. Завідуючий так образився, що зараз же послав в «Одг'єленіє» д-носа. В ньому він скаржився на «свого» учителя і вимагає, як можна швидше увільнити його з посади, як людину занадто шкодливу та распутну, котра ніби то робить в селі небажаний вплив, пан-отця-пастыря, і не відповідаючий званням школи і шкільного начальства вплив на парфіян. В «Одг'єленіє» не дуже довго черемнілись із злочинцем-учителем. Скоро ви одержав звіти прозаявленія про своє увільнення з посади без пояснення причин. Подібних увільнень оце на весні було скілка.

Взагалі, становище учителів церковно-парафіяльних шкіл в липовецькому повіті надзвичайно тяжке і погане. Шкільне начальство вкупи з батюшками цього повіту наче зговорились не пускати ні село освіченої людини і відібрати всюди в школі повіту таких учителів, котрі навіть не заслуговують цього високого імені. Майже усі наші церковно-парафіяльні учителі з надзвичайно убогою освітою. Коли і знайдеться у них хоч трохи чого-небудь гарного, так це одна і то поганенька техніка навчання в котрій вони майже не розбираються докладно і виконують її на практиці зовсім механічно.

Убогі душой самі, вони нічого не дають і другим. Для селян їх ніби і не існує в селі. Селяне вже звикли дивитись на своїх учителів тільки як на звичайних ремісників свого діла, зовсім ізолюваних від громадських інтересів, і ніколи з ними не рахуються. Про який-небудь вплив їх на селян нічого й говорити. Зате самі вони попали під добрий вплив завдувачів. Ті держать їх, що називається, в брудній тілі. Та і це ще не все. Тутешні пан-отці завідуючі наче зговорились повернути до життя яесь кріпацтво. Навіть погляди у пан-отців якісь кріпацькі. Вони дивляться на учителя, як на низчу істоту, котра повинна цілком залежати від них, безперечно скорятися їм і бути у них на ісполугах. Обставини сприяють пан-отцям в їх намірах і ділах. Як що котрий учитель одважитьсь хоч трохи непослухати завідуючого, останній зараз же скаржиться на неслужняного в «Одг'єленіє», а там сидять такі ж самі пан-отці. Вони негайно задовольняють прохання свого «св-рата» і в спраді цього задоволення їдуть вперть до увільнення учителя з посади.

Тутешній церковно-парафіяльний учитель в іграшкою в руках завідуючого. Ним забавляються до якого часу, і забавляючись, збувають з посади без усякої уваги до його праці. Через це тут учитель школи не почував під собою твердо го ґрунту. Пригнічений, зляканий він гне себе як билиночку.

М. ОСТЕР, на Чернігівщині. Святкування земської ювілею. В суботу 28 червня наше повітве земство бучно святкувало земський 50-літній ювілей.

З цього приводу було скликано надзвичайні земські збори.

Крім того, на свято було запрошено всіх служачих в управі і повіт: лікарів, фершалів, вчителів, агрономів, а також гостей.

Голова управи Д-кий заздалегідь закликав з Київга парохід і духову музику.

О 12 годині дня було одправлено молебень і почалась урочисте засідання земських зборів, яке тяглося до 2 год. Після того всі, за винятком гласних — крайніх правих, рушили на парохід, щоб провідати святкування далі на чистому повітрі, пливучи по Десні, без зайвого ока.

На пароході було уряджено для всіх сніданок.

Підчас сніданку було де-кілька промов,

здебільшого ділового характеру.

Сказав велику промову голова управи, в якій виклав головне з праці остерського земства за весь час його існування. Після нього виступало ще де-кільки промовців, між якими виділились своєю великою промовою один учитель, що довго служив в земській школі остерського повіту. Він зналював картину життя, розвитку народного духу заведення земств і докладно сплиняв на всі 50-літній праці земства.

Врешті він вказав, що на його думку бажано було б здійснити земству в найближчому часі. Промови провадилися на російській мові, тільки одна урядова особа виголосила промову по українському, і це справило приємне вражіння.

Після промов піліпалілись тости за зяорвля Царя, земці, провітанія земств на Україні і самої України, які покрявались громовим «ура».

Праве крило земців сніало мочки. Під час промов парохід все плив вверх по Десні.

Нарешті коло дачі «Сосенки», яко уявляє з себе великий гай, покритий річковою й дубовою парозі сплиняв і земці та всі гости, йшовши на беріг і поділившись на гурти, поросхидились по іаю.

Довго ще до глибокої ночі лунали в цих гуртках промови про користь ріжних галузей земської праці. Та от треба запитати, чому не було покликано тих, за для яких і серед яких ця робота провадилась.

А в рт би було покликати хоч де-кілька селян, представник в сільських громад.

Пізно вночі о 1-й годині парохід одплив назад вниз по течі і скоро задоволені самі собою земці поросхидились по місту.

УЗИНСЬКА ВОЛОСТЬ, на Київщині. Селяне. Школа. Монополия. В Узинській вол. багато селян походили жити на хутори. Тепер цим хуторянам доводиться платити значно більше земських податків, ніж раніш. Сталось це через те, що у них побільшало землі.

Але, крім земських податків з них беруть ще й по сільській розкладці на удержання сільської управи, волостного правління та инш. Думаючи, що то несправедливо з них беруть стілько податків, хуторяне дуже неохоче їх платять, а де які і зовсім не хотять платити. В с. Антоновці, де цього літа земство буває ш олу, хуторяне не хотять платити тієї частини, що повинні по розкладці заплаити на школу. До речі сказати, селяне теж не охоче платять на школу, не дивлячись і на те, що земство само дає далеко більшу частину коштів на школу, а з селян треба тільки 2 тис. карб.

Одвертаючись так од школи, селяне зате досить прихильно діли чолом казенній монополії. В неділю, 22 іюня, в сусідньому селі з Антоновкою — Яніківцях (Лопатинщина) буа другий з'їзд сільський сход, зібраний спеціально для того, щоб вивести приговор про закриття в селі монополії. Перший раз на сход зібралось дуже мало людей, бо крязд сход припав у буденний день, а тепер хоч і сход був повний, та коли дійшло діло до голосування, то за закриття монополії ніхто не подав голоса.

КРОЛЕВЕЦЬКИЙ ПОВІТ, на Чернігівщині. Кооперативний рух. Урожай. Значна частина нашого повіту (оболзська, понірицька й покочинська волости), так зване «Задесеннє», з якого часу починає проквітати і шукають шляхів до нового, кращого життя. Як гриби після гарної дошової години, один за одним, то тут, то там починають з'являтись кооперативи. Вже й тепер немало таких сел, де є одна кооперативна установа, наприклад: Городище, Конятин і инші.

Єсть думка заснувати ще цілу низку споживчих товариств і зорганізувати їх в спілку для закупки краму.

В добрий час Школа тільки, що керівничі існуючих кооперативів передлачують для товариств руські видання зам сь своїх, українських. Литература для кооперативів потрібна і чим арозуміліша вона буде, тим краще.

Тепер уже напевне можна сказати, що урожай в нашій місцевості дуже гарний. Особливо радують селян-хліборобів жито та сіно: з десятини виходить 200, а місцями й більше пудів сіна. Непогані ранні гречки, конопля, горох то що; погануваті яєси. Городини чудова; льон гарний. По садах яблук та груш — сіня. Погода ранньої весни стоїть хороша. Часто перепадає гарний не забивний дощик.

З сіном упривились. Почалися жнива.

Од редакції.
 Список жертв, надісланих до каси Полтавської Губерської Земської Управи — на пам'ятник поетові Т. Г. Шевченкові, протягом Київтя і Травня місяців 1914 року.

Жертви надіслали:
 Архитект. С. Н. Сердюк м. Харьків

95 р. 99 к., зібрані на талонну книжку. Гальцевське Кредитове т-во Лохвицького пов. 10 кар.

П. Рибас с. Ірклієво Полтавськ. губ. 1 кар.

В. Г. Добровольський з Петербурга 5 карб., зібрані на талонну книжку № 25651—25700. Полтавське Товариство Взаємного Кредиту 100 карб., по постанові загальних зборів 9-го Березія 1914 року.

Найлішло праці на купони 3/4, закладних листів Дворянськ. Банку 388 карб 50 к.

Е. П. Дубровська, С.-Петербург 27 карб. 20 к., гроші зібрані Полтавським Земляцтвом.

Разом за два місяці шістьсот двадцять сім карб. і шістьдесят девять к. (627—69).

Листування редакції
 Лохвиця. Г. Д. С-ну. Маємо відомости, що Т. Гр. Шевченко був приїздом у Перещепині та Крутій Балці Кослиноградського повіту на Полтавщині. Ще де-хто з селі пам'ятає його побут там і розмови з ним.

Справочний одділ.
 Календарні відомости. Середя 2-го іюля.
 † Полож. ризи Преса Богородиці св. Фотія, митроп. київського, ін. В. М. Ахтирської.
 Схід сонця в 4 год. 4 хв., захід сонця в 8 год. 7 хв.

Оповістки.
 Спеціальна ЛІЧЕБНИЦЯ Д-РА ГОЛЬДБЕРГА
 Праці (сіф.), венерич., кожн. хвороби й нервової розстройства. Поряда 50 коп. Михайлівська вул. 16. Од 9-2 дня, а 5-9 веч.

Зубний лікар
 Д. Д. Цигура
 приймає від 9 г. р. до 2 і від 3 г. до 6. Неотерпська, 36.

Д-р Черняк В.-Житомир, 16
 5-9, жіткі 1-2. Праці (сіф.) вен. мичевопол. ролет. Володичевська, Тел. 40-01

Швейні машини нових систем од 19 руб., кожна од 40 руб. продаються в складі грамофон. ПОЛЯНИНІ І С-ВІЯ Київ, ХРЕЩАТИК, 52.
 Допу: ається широка рострочка плати

Мужський кравець
ІВ. ЛУЧКО.
 Майстерня цивільного і форменого зодягу.
 Заовлещя з свого і д. зааказчиків матеріалу. Приймаю заовлещя
 НА СТИЛЬНІ УКРАЇНСЬКІ ВБРАННЯ.
 Столипинська вул., № 70, пом. 18.

Українці! свій до свого!
 Спеціальна майстерня воєнного і цивільного зодягу
 В.-ВОЛОДИМИРСЬКА № 51, у дворі (проти городского театру)
М. СВИНЦИЦЬКОГО.
 Приймаю заовлещя з свого і д. зааказчиків матеріалу. Заовлещя виконуються гарно, дешево і швидко. 22

Малюнки Тараса Шевченка
 (числом 30) репродукції з власноручних малюнків Шевченка: акварелі, олійні офорти і ретина (гравюри) з додатком портрета Шевченка з офорту проф. Мате... Ввесь альбом видано на російському папері з обкладинкою відомого художника Самокіша. До альбому додано передмову О. Сластьона «Шевченко у мистецтві». (Книгарська ціна 4 карб. без пересилки).

Великий, артистично виконаний
 на кредитному папері в фарбах портрет Т. ШЕВЧЕНКА виготовлений виданним «Ден» на динкографічному заводі Deport et Panzer в Празі (Чехія). Портрет розміром 30+24 см. наклеєно на паспорту з великими полями. (Книгарська ціна 75 коп. без пересилки).

Контора „РАДИ“ вважючи на столітні роковини народження Т. ШЕВЧЕНКА, висилає передплатникам на 1914 р. по змен. ціні. Малюнки—2.50 з пересилкою й упаковкою П. Портрет—75 коп. з пересилкою й упаковкою.
 Малюнки і портрет наділяють платою не висилаються.

Готель „Україна“ в найми віддає КІМ НАТИ по міс. на добу недорого. Бульв.-Кудр. 34

ПІАНІНО конц. кращ придворн закордон. фабр. од 275 руб. і дорожче. Допускається рострочка плати

Поляники і С-вн, Хрещатик 52.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

БІНОКЛИ ПЕЙССА

В магазині В. Усенко Київ, Фундул 32. Каталог по замов. безплатно.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Олійні фарби найвищого сорту
 без найменшої підміси сурогату.
 — М. Л. —
ПАСЛАВСЬКОГО
 В. Васильківська вул. № 51 (поруч з Трьохною церквою).
 На складі одержано в ВЕЛИКОМУ ВИБОРІ шпалери найновших стильних рисунків. Бдний продаж в Київі вареного масаа рижської маслободні Т-ва К. Х. Шміата, по якості рівного якому ніде нема в Росії 77

ПОРАЗИТЕЛЬНО
 ХОРОШО ДІЯЄТЬСЯ НА КОЖУ І ВОЛОСІ
 ЧИСТОТРАВАТОМ (РАДИОАКТИВНОМ)
МЫЛО КИЛЬ.
 Ф. І. ХАРЧЕНКО, в СЕВАСТОПОЛІ.
 Чудні свойства этого мыла, профессор Хини Гемиліані обіясняють ассольвент, чистотой продукта и содержанием в нем радиоактивных ионов Эманация Кильовой воды.
 Гістерезиса підфарма. продається вездя.
 Настоящее только фабрики изобретателя Харченко съ инициалами Ф. І.

Малюнки Тараса Шевченка
 (числом 30) репродукції з власноручних малюнків Шевченка: акварелі, олійні офорти і ретина (гравюри) з додатком портрета Шевченка з офорту проф. Мате... Ввесь альбом видано на російському папері з обкладинкою відомого художника Самокіша. До альбому додано передмову О. Сластьона «Шевченко у мистецтві». (Книгарська ціна 4 карб. без пересилки).

Великий, артистично виконаний
 на кредитному папері в фарбах портрет Т. ШЕВЧЕНКА виготовлений виданним «Ден» на динкографічному заводі Deport et Panzer в Празі (Чехія). Портрет розміром 30+24 см. наклеєно на паспорту з великими полями. (Книгарська ціна 75 коп. без пересилки).

Контора „РАДИ“ вважючи на столітні роковини народження Т. ШЕВЧЕНКА, висилає передплатникам на 1914 р. по змен. ціні. Малюнки—2.50 з пересилкою й упаковкою П. Портрет—75 коп. з пересилкою й упаковкою.
 Малюнки і портрет наділяють платою не висилаються.

Малюнки Тараса Шевченка
 (числом 30) репродукції з власноручних малюнків Шевченка: акварелі, олійні офорти і ретина (гравюри) з додатком портрета Шевченка з офорту проф. Мате... Ввесь альбом видано на російському папері з обкладинкою відомого художника Самокіша. До альбому додано передмову О. Сластьона «Шевченко у мистецтві». (Книгарська ціна 4 карб. без пересилки).

Великий, артистично виконаний
 на кредитному папері в фарбах портрет Т. ШЕВЧЕНКА виготовлений виданним «Ден» на динкографічному заводі Deport et Panzer в Празі (Чехія). Портрет розміром 30+24 см. наклеєно на паспорту з великими полями. (Книгарська ціна 75 коп. без пересилки).

Контора „РАДИ“ вважючи на столітні роковини народження Т. ШЕВЧЕНКА, висилає передплатникам на 1914 р. по змен. ціні. Малюнки—2.50 з пересилкою й упаковкою П. Портрет—75 коп. з пересилкою й упаковкою.
 Малюнки і портрет наділяють платою не висилаються.